

er forbundet med en forceret opbygning af et universitet.

Under hensyn til disse omstændigheder har regeringen fundet det rigtigst at fremlægge planlægningsrådets indstilling og et på grundlag heraf udarbejdet lovforslag for folketinget, idet man erklærer sig rede til forhandlinger på grundlag af den debat, der måtte blive ført om forslaget.

Planlægningsrådet understreger stærkt i sin indstilling de meget store problemer, man kæmper med ved de bestående universiteter, og peger på, at de lærere og forskere, som skal knyttes til de nye centre, skal uddannes ved de bestående universiteter og læreanstalter, hvorfor bestræbelserne først og fremmest må samle sig om at skabe tidsvarende forhold for disse institutioner, da dette må være en forudsætning for, at de nye centre kan bemandes.

Som nævnt arbejder man for tiden i planlægningsrådet på en planskitse for de højere uddannelsers udbygning, samtidig med at man i Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet og Udvalget vedrørende oprettelse af et universitet i Odense, der har sekretariatsmæssig fællesskab med planlægningsrådet, fortsat arbejder med de to universiteters problemer. Det er derfor i øjeblikket ikke muligt at få et klart billede af det mønster, hvorefter udbygningen af de højere uddannelser vil komme til at foregå i de kommende årtier. Det kan dog under alle omstændigheder allerede forudses, at der vil blive tale om overordentlig store investeringer og dermed følgende stigninger i de årlige driftsudgifter. Dispositionsplanudvalget for Københavns universitet skønner således, at en gennemførelse af Københavns universitets udvidelse og modernisering vil kræve op imod 1.000 mill. kr. Udbygningen af Århus universitet anslås at ville koste 320 mill. kr., medens opførelsen af Odense universitet i dag, hvor projekteringen endnu ikke er begyndt, i første omgang antages at ville koste ikke under 500 mill. kr. Planlægningsrådet har ikke foretaget nogen egentlig undersøgelse af, hvad tre nye centre a 5.000 studiepladser vil koste, og har heller ikke haft tid og mulighed for det, men anslår skønsmæssigt udgiften til 100.000 kr. pr. studieplads, hvilket svarer til 500 mill. kr. pr. center eller det samme, som man i dag regner med, at Odense universitet vil komme til at koste. Det vil sige, at den samlede udbygning af 6 universitetscentre skønsmæssigt vil komme til at koste ikke under 3 milliarder kr. Hertil kommer udgifterne ved den udflytning af militære anlæg fra arealer i København og Århus, som er en forudsætning for de to universiteters udbygning, samt udgifter til kollegiebyggeri. Da man ikke kan regne

med for alvor at komme i gang med udbygningen før henimod 1970, vil det sige, at der skal investeres 300 mill. kr. årlig, hvis man skal nå at tilvejebringe det antal studiepladser, som der skønnes at være behov for i 1980. Hvis det ikke kan anses for realistisk at regne med så store årlige investeringer, og hvis det ikke bliver muligt ved de bestående universiteter og læreanstalter at uddanne lærere og forskere til bemanding af nye centre inden for denne periode, må man regne med, at udbygningen må strækkes over en længere årrække med deraf følgende vanskeligheder inden for de højere uddannelser endnu lang tid fremover.

Det er hensigten, efterhånden som arbejdet skrider frem i planlægningsrådet og i de organer, som beskæftiger sig med universiteterne i København, Århus og Odense, at fremsætte lovforslag om de enkelte universiteters og centres udbygning med angivelse af de økonomiske rammer, inden for hvilke udbygningen skal finde sted.

ad § 1. Bestemmelsen har til formål at understrege vigtigheden af udbygningen af de bestående universiteter og læreanstalter og at fastlægge de geografiske rammer for den igangværende planlægning af de højere uddannelsers udbygning.

Man lægger ligesom planlægningsrådet afgørende vægt på, at de enkelte nye centre i stedlig henseende oprettes og udbygges som en enhed, og at en spredning af fakulteter eller faggrupper på flere byer bør undgås. Det skal dog ikke herved udelukkes, at enkelte institutter vil kunne placeres udenfor de enkelte centre, hvis det findes formålstjenligt. Der er ved fastlæggelsen af, hvilke områder der skal inddrages i planlægningen, ikke taget stilling til, hvornår og i hvilken rækkefølge de enkelte nye centre bør søges etableret.

Der vil, efterhånden som planlægningen skrider frem, og efterhånden som forudsætningerne derfor er til stede, blive fremsat lovforslag om de enkelte centres oprettelse.

ad § 2. Regeringen lægger afgørende vægt på, at der snarest muligt ved lov fastlægges bevillingmæssige rammer for udbygningen af universiteterne i København, Odense og Århus, da Københavns og Århus universiteter vil have til opgave dels i en årrække fremover at modtage hovedparten af den stadig stigende studentertilgang, dels at uddanne de lærere og forskere, som er en forudsætning for en kvalificeret bemanding af nye centre, og da Odense universitet er den institution, som først kan blive i stand til at aflaste de to bestående universiteter.